

ESFRI zveřejnilo zprávu pro monitorování výkonnosti výzkumných infrastruktur

Evropské strategické fórum pro výzkumné infrastruktury (ESFRI) zveřejnilo [Zprávu skupiny pro přípravu metodiky monitorování evropských výzkumných infrastruktur](#). Obsahuje klíčové výkonnostní indikátory (Key Performance Indicators, KPIs) pro hodnocení výkonnosti výzkumných infrastruktur, které mohou být užitečné nejen pro samotné ESFRI, ale i širší okruh výzkumných infrastruktur a na národní úrovni členských států EU.

“Naším cílem je, aby Evropa měla kvalitní systém pro monitorování výkonnosti výzkumných infrastruktur. Je to jedna z věcí, kterou může ESFRI přispět k evropskému výzkumu,” řekl Adam Tyson z Generálního ředitelství Evropské komise pro výzkum a inovace.

Výzva k společnému přístupu

Rada pro konkurenceschopnost na svém zasedání dne 29. května 2018 přijala mimo jiné závěry týkající se šíření znalostí v EU, kterými: „...VYZÝVÁ členské státy a Komisi, aby v rámci ESFRI vyvinuly společný přístup k monitorování výkonnosti výzkumných infrastruktur a VYZÝVÁ panevropské výzkumné infrastruktury, aby tento přístup začlenily na bázi dobrovolnosti do svého řízení a prozkoumaly možnosti podpory tohoto systému pomocí klíčových výkonnostních indikátorů.

Na základě výzvy Rady pro konkurenceschopnost zřídilo ESFRI pracovní skupinu pro monitoring. Skupina začala, pod vedením Petra Wenzel-Constabela, vytvářet seznam klíčových výkonnostních indikátorů, podle kterých mají být monitorovány evropské výzkumné infrastruktury zahrnuté na Cestovní mapě ESFRI se statutem „ESFRI Landmark“. Tedy takové infrastruktury, které již poskytují služby vědecké komunitě, nebo jsou v pokročilé fázi výstavby s jasným časovým plánem pro zahájení fáze provozu.

21 klíčových výkonnostních indikátorů

Práce na přípravě klíčových indikátorů probíhala více než rok a zahrnovala rozsáhlé diskuze, jednání i workshopy s účastí představitelů výzkumných infrastruktur. Více než osmdesát účastníků přijelo na workshop do Bruselu v červenci 2019. K formulaci finálního reportu přispěl i třídní workshop, který uspořádalo ESFRI na ostrově La Palma ve dnech 6. až 8. listopadu 2019.

Na základě konzultací s výzkumnými infrastrukturami připravila pracovní skupina seznam 21 klíčových výkonnostních indikátorů, které byly testovány na základě kritérií RACER – z angl. relevant, accepted, credible, easy a robust. „Víme, že ne všechny indikátory jsou použitelné pro všechny výzkumné infrastruktury,“ řekla slovinská delegátka v ESFRI Jana Kolar, která byla členkou pracovní skupiny. Nicméně výsledky zprávy naznačují, že vytvořené klíčové výkonnostní indikátory je možné efektivně implementovat, a přizpůsobit specifickému charakteru a kontextu jednotlivých výzkumných infrastruktur. Obzvláště důležité to může být pro výzkumné infrastruktury v pozdních fázích životního cyklu, jako je např. konstrukční fáze.

Doporučení pro výzkumné infrastruktury

Pracovní skupina pro monitoring ve svém reportu doporučuje výzkumným infrastrukturám zvážit použití navrhovaných klíčových výkonnostních indikátorů pro vlastní účely i mimo kontext ESFRI. Zvláště užitečný by takto navržený monitoring mohl být pro výzkumné infrastruktury, které zatím seznam klíčových výkonnostních indikátorů nemají, nebo s ním mají jen malé zkušenosti.

„Cílem navržené metodiky v žádném případě není hodnocení výzkumných infrastruktur pro účely jejich vzájemného srovnávání. Právě naopak, klíčové výkonnostní indikátory mají být silně adaptované na jednotlivé infrastruktury, mají umožnit sledování postupu při naplňování jejich individuálních cílů, a v optimálním případě mají pomoci jejich managementu v interních procesech řízení“ zdůraznil předseda ESFRI Jan Hrušák z Ústavu fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR.

Způsob implementace metodiky monitoringu výzkumných infrastruktur se statutem ESFRI Landmark začne ESFRI diskutovat na svém příštím jednání v Záhřebu v březnu 2020.